

Op Eigen Kracht-training: financiële educatie en empowerment

Msc Hille Hoogland
Bsc Jonathan Berg

13 november 2014

Op Eigen Kracht van 2007 tot heden

2007: Meer dan Voedsel Alleen Programma bij Voedselbank Amsterdam

→ Voedselhulp is tijdelijke noodhulp

2007: eerste Op Eigen Kracht-training ism met MaDiZo

2010: trainingen in heel Amsterdam (sponsoring Delta Lloyd Foundation)

2012-2014: doorontwikkeling van de werkwijze en praktijkgestuurd onderzoek.

Nu 650 gecertificeerden in 79 groepen

Wie zit er in de zaal?

-hulpverleners

-docenten

-studenten

-onderzoekers

-ervaringsdeskundigen

-beleidsmedewerkers

Iemand vergeten?

Wie werkt met/voor mensen in armoede?

Wat weet je over hun leefwereld?

De leefwereld van voedselbankklanten: Een aantal kenmerken (n=321)

Geslacht	OEK (n=293)	VB*
Man	21%	35%
Vrouw	79%	65%

Leeftijd	OEK (n=94)	VB
<30	4%	6%
=>30 <50	36%	54%
=>50 <65	56%	26%
=>65	4%	14%

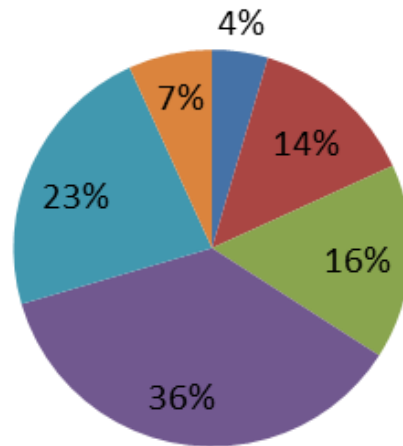
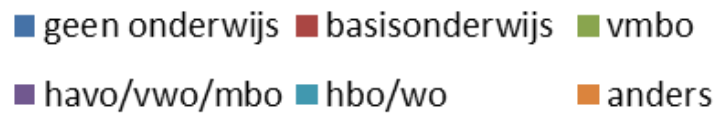
Gezinssamenstelling	OEK (n=221)	VB
Alleenstaand	46%	41%
Alleenstaande ouder	34%	39%
Gezin	14%	16%
Stel	4%	4%

*bron cijfers VB: Voedselbank Amsterdam De Verhalen, 2013

- Opleiding

Hoogst voltooide onderwijs

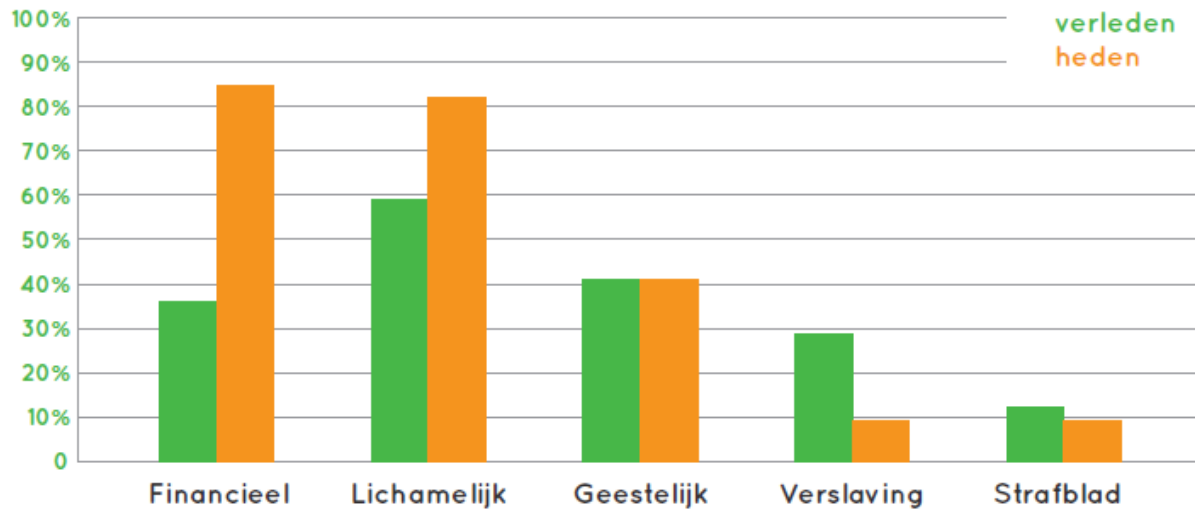
Overige kenmerken van voedselbankklanten (n=46)

- Schulden 80%
- 54% geld in eigen beheer
- Sociaal isolement
- Weinig toekomstperspectief
- Problemen op verschillende leefgebieden

Ervaring van problemen

Ervaring van problemen (n= 46)

Gevolgen financiële problemen

1. Stress

- Angst
- Slapeloosheid

2. Sociale beperkingen

- Vervreemding

3. Weinig vertrouwen in de toekomst

- Depressie
- Neerslachtigheid

Voedselpakket werkt stigmatiserend → **schaamte & gebrek aan eigenwaarde**

Omgaan met problemen en emoties

1. Verbergen
2. Delen
3. Verdoven
4. Voorkomen van teleurstelling
5. Vermijden
6. Relativeren
7. Acceptatie en oplossingsgericht handelen

Hoe motiveer en bereik je de doelgroep?

Achterhaal waarom mensen wel/niet komen!

→ *noshow* onderzoek en beweegredenonderzoek

Waarom komen mensen niet? (40-50% noshow)

- Praktische redenen: werk/ziek/zorgtaken/andere activiteiten/taal
- Emmer is vol/overlevingsstand/vergeten
- Wil/kan niet delen met anderen
- Ziet geen nut/doel
  - Levert niets op
  - Niet nodig
  - Vanwege andere deelnemers

Waarom komen mensen wel?

Behoeftte aan:

- Dagbesteding
- Leren/ontwikkelen over:
  - Administratie/financiële situatie/bewustwording/kansen benutten/overzicht krijgen/sociale kaart
- Sociale interactie
  - Gezelligheid/lotgenotencontact

Boodschappengeld/beloning

Nieuwsgierig !

Vertaling naar de praktijk: 'Op Eigen Kracht-training'

- Motiveren: investeer in persoonlijke contacten (wervers, gastvrouw, sleutelfiguren) & goede boodschap → rust, overzicht, ruimte voor eigen verhaal, praktische onderwerpen, boodschappenexcursie
- Lokatie: *laagdrempelige, goed bereikbare, bekende, warme* lokatie
- Binnen training: ruimte voor delen van ervaringen, informatie doseren, trainer is faciliterend, geeft het gevoel van ok zijn en pakt signalen op, verwijst door. Deelnemersmap.

Wat levert het op voor de doelgroep?

- Deelnemersevaluatie
  - Zeer tevreden. Positief over praktische opzet en delen van ervaringen.
  - 80% behoefte aan vervolg: sociale interactie, activiteiten, persoonlijke ontwikkeling → workshop “Werk aan je toekomst”
- Evaluatieonderzoek
  - Trainers verschillende beoogde doelen: consensus

Doelgebieden (consensus trainers):

- Vergroten van financiële zelfredzaamheid
- Sociale activering en vermindering sociaal isolement
- Vergroten kennis & bevorderen benutten sociale kaart
- Vergroten eigenwaarde & assertiviteit
- Bevorderen bewustzijn van de gezondheid

Criteria voor goede resultaten

-leer je doelgroep kennen

-stem je training/cursus/dienstverlening af op behoefte en leefwereld

-wat wil je bereiken (doelen, hoe)?

-evalueer de kwantitatieve maar ook de kwalitatieve uitkomsten